

- o týždni: 26.4. - iba melancóraná produkcia
- nie možno

Minuše: MŠ - máme vdiálnosti: $D = \begin{bmatrix} 0 & D_{12} & \dots & D_{1n} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ D_{n1} & \dots & \dots & 0 \end{bmatrix}$

→ reprezentácia v q-rozmere

- klasické MŠ
- metrické MŠ - transformované vdiálnosti, váhy
- neuetické MŠ - iba poradie vdiálnosti

Príklad: americké senátory: 15 senátorov - # rôznych klasovami
: priebeh korony - 1. roč, 31 región

→ korol. matica C ⇒ matica nepodobnosti D = 1 - C
(všetky prvky vyšk. nepodobne!)

$$D = -\ln(C) = \log \frac{1}{C}$$

Isomap

- isometric feature mapping
- menejrozmerová štruktúra, na ktorej ležia dáta
- vnorenie (embedding) menšej štruktúry v $\mathbb{R}^q$

- menejrozmerová štruktúra: varieta (manifold)

volne: ~ priestor, kt. sa lokálne podobá na eu. euklidovský, ale môže byť zakrivenejší (krivka, kružnica, ...)

- $V \subseteq \mathbb{R}^q$, je d-rozmerná

→ môžeme ju zapísať ako $V = \Psi(M)$ pre nejakú $M \subseteq \mathbb{R}^d$, $\Psi: M \rightarrow V$

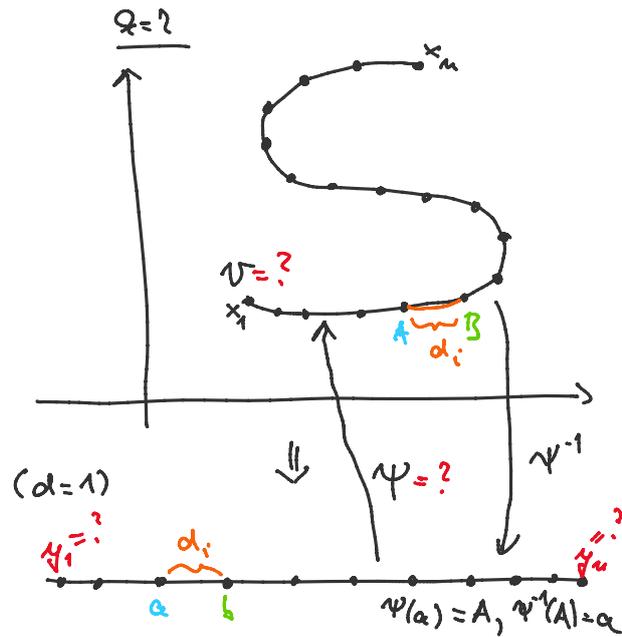
→ $y \in M \Leftrightarrow \Psi(y) \in V$

→ inverzná zobrazenie: $\Psi^{-1}: \forall y \in V \exists x \in M: y = \Psi^{-1}(x)$

• lokálne vlastnosti: kladnosť - v každom bode má Ψ ľub. deriváciu

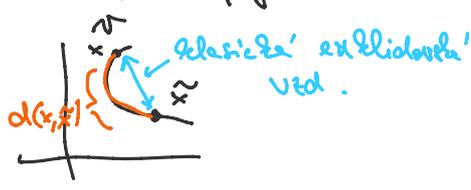
: konvexnosť - M je konvexná v $\mathbb{R}^d$

• metrika na variete: $d(x, \tilde{x}) = d_{\text{Eukl.}}$ najkratšej krivky vo V, kt. spája x a $\tilde{x}$
pro $x, \tilde{x} \in V$

klasická euklidovská

pro $x, \tilde{x} \in U$

predp.: zobrazenie ψ je isometricke:

$$\forall y, \tilde{y} \in M: \|y - \tilde{y}\| = d(\psi(y), \psi(\tilde{y}))$$

$\uparrow$ klasicka' vzd. v $\mathbb{R}^d$ $\uparrow$ vzd. na U

ciel: máme $x_1, \dots, x_n \in U \subseteq \mathbb{R}^q$, $V = \psi(U)$, $M \subseteq \mathbb{R}^d$
 $\uparrow$ určíme U ani ψ

$\rightarrow$ sledíme $U, \psi^{-1}(x_1), \dots, \psi^{-1}(x_n)$
 $\parallel \parallel$
 $y_1, \dots, y_n \in \mathbb{R}^d$

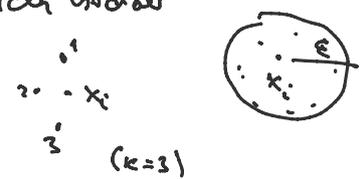
v praxi: $\hat{y}_1, \dots, \hat{y}_n \in \mathbb{R}^q$, rozjeme $q \in \{2, 3\}$

MS: zachovanie vzd. medzi objektami $\leftrightarrow$ Isomap: zachovanie $d(\cdot)$
 - "varietych" vzdialenosti

Algoritmus

1. Graf susednosti:

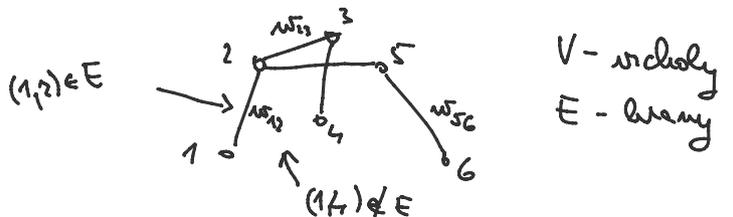
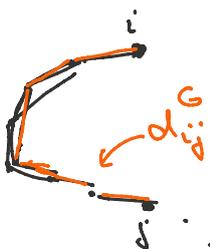
- vypočítame $D_{ij} = \|x_i - x_j\| \quad \forall i \neq j$
- $\forall x_i$ najdeme jeho susedov
  - $\rightarrow$ a) pre zvolenú ϵ : všetky body bližšie ako ϵ
  - $\rightarrow$ b) pre zvolenú k : k najbližších bodov

- vytvoríme vážený graf $G = (V, E, w)$,

$V = \{1, \dots, n\}$, $E: (i, j) \in E \Leftrightarrow i$ a j sú susedia (pre b) stačí ak aspoň jeden je susedom druhého)

$w_{ij} = D_{ij}$
 $\uparrow$
 váha na hrane (i, j)

2. geodetická vzdialenosť: $d_{ij} = d(x_i, x_j)$ - odhadujeme
 ako $d_{ij}^G =$ najkratšia vzdialenosť medzi i a j po grafe G
 (váha $w_{ij} =$ dĺžka hrany (i, j))

3. Mnohorožmerne' izokrovacie: $\chi^G = (d^G)$: ... matice ...

3. Multivariabilné izklovanie: $D^G = (d_{ij}^G)$: $n \times n$ matica vzdialenosti
 $i, j = 1, \dots, n$

→ na D^G aplikujeme klas. izklovanie pre zvolené $q \Rightarrow$ výstup: $y_1, \dots, y_n \in \mathbb{R}^q$

↓
 q -rozmerná reprezentácia dát, ktorá
najlepšie rekonštruje geometriu variety

Voľba q :

- $q \in \{2, 3\}$ - vyhradenie
- latentný graf (pomocou vl. čísel + LMS)
- $\frac{\lambda_1 + \dots + \lambda_q}{|\lambda_1 + \dots + \lambda_n|} \geq \text{konšt.}$

• matica vzdialenosti $n \times n \Rightarrow$ problém súvzajmu n
→ landmark isomap.

Rko:

swiss roll - umelé dáta